

iki Tiyatro

Her şey iki tiyatro biletinin Arda'nın yüzüne çarpmasıyla başladı. Dışarıda öyle bir rüzgâr vardı ki, Arda da, halası da, hatta biletlerin sahipleri de neler olup bittiğini anlayamadı. Neyse ki daha uzağa uçmadan Arda biletleri yakaladı ve sahiplerine geri verdi. Sonrasında Arda, bir tiyatro binasının önünde durduklarını fark etti ve yakında sahnelenecek

oyunun afişini gördü. Çok heyecanlandı! Çünkü tiyatrodaki, en sevdiği kitap olan "Küçük Prenses"ten uyarlanan bir oyun oynanacaktı.

Gerisini tahmin edebilirsiniz. Bilet almak için sıraya girdiler. Sırada beklerken Arda, halasına "Tiyatro nasıl çalışır?" diye sordu. Bu soru size tuhaf gelebilir. Ancak Arda, bu aralar "Nasıl Çalışır?" adlı bir kitap okuyordu. Gördüğü her şey hakkında bu soruyu sormayı bir oyuna dönüştürmüştü. İşte Arda'nın sorusunun yanıtı.

Yönetmen bir oyun seçer!

Bir tiyatro oyununun hazırlanıp sahneye konmasında bir ekip çalışır. Bu ekibin başı da yönetmendir. Yönetmen bir oyun seçer. Bunu da insanların gereksinimlerini, gündemdeki olaylar gibi farklı şeyleri düşünerek yapar. Örneğin, çocuklar için bir oyun hazırlanacaksa, onların sevdiği bir kitaptan yola çıkabilir.

Bileti

Oyuncu kadrosu belirlenir.

Yönetmen, sahneleyeceği oyunu seçtikten sonra oyuncu kadrosunu belirler. Bunun için de kimi zaman seçmeler yapılır. Hangi rolü kimin oynayacağına karar verilir ve oyunculara, oyunun senaryosu dağıtılır. Senaryo, oyunun sahnelerini ve akışını gösteren yazılı metindir.

Sahne hazırlıkları başlar.

Bir tiyatro oyunu sergilenirken sahnede yalnızca oyuncuları görürüz. Aslında tiyatro ekibinin sahnede görünmeyen birçok üyesi vardır. Bunlar dekor ve kostüm tasarımcıları, ışık ve ses uzmanlarıdır. Yönetmen, bunlarla bir araya gelerek bir toplantı yapar. Danslı bir oyun hazırlanıyorsa bu toplantıya, koreograf, müzikli bir oyun hazırlanıyorsa da orkestra şefi de katılır. Sonra da yoğun bir çalışma başlar. Bir yandan oyuna uygun eşya ve aksesuarlar, örneğin masa, sandalye, gözlük, bitki gibi dekorlar hazırlanır. Bir yandan da oyuncular için giysiler dikilir. Sahnenin ışık ve ses düzenlemeleri yapılır.

Provalar yapılır.

Oyuncular, oyun sırasında bir-bir buçuk saatlik bir performans sergiler. Bu işe hazırlanmak için bir ön çalışma yani prova gerekir. Provaların başında oyuncular hem kendi rollerine, hem de diğer oyuncularla etkileşimlerine hazırlanırlar. Zamanla, kostüm, ışık, ses, yani oyunla ilgili teknik altyapı da tamamlanır. Bundan sonra oyuncular, sahnede dekor varken, kostümlerini giyerek, ses ve ışık düzeninin uygunlandığı provalar yapar. Böylece oyunla ilgili her şey denenir, sorunlar çözülür, oyun düzene girer.

Orkestra

Özellikle müzikli oyunlarda oyuncularla birlikte canlı bir performans sergiler.

Suflör

Seyircilerin göremeyeceği gizli bir bölgede durur ve zaman zaman oyunculara sözlerini fısıldayarak hatırlatır.

Sahne ışıkları

Oyuncuları ve sahneyi aydınlatırlar. Tiyatroda ışık ve gölge oyunları, oyunun etkisini artırır, oyunu zenginleştirir.

Ve perde...

Bir tiyatro oyununun hazırlığı yaklaşık üç ay sürer. Bu arada oyunun afişi, broşürü, biletleri hazırlanıp tanıtımı yapılır. En sonunda ilk gösterim günü gelip çatar. Oyuncular en az bir saat önceden tiyatroya gelir. Sahne arkasını tatlı bir telaş sarar. Ancak her şey kontrol altındadır. Sahne amiri, ışık, ses, dekor, kostüm, makyaj ekibi, yani teknik ekip iş başındadır.

Perde

Sahneyi, seyircilerin oturduğu bölümden ayırır. Oyun başlarken açılır, biterken kapanır.

Dekor

Sahnedeki ve sahnenin arka planındaki mobilya, eşya ve aksesuarlardan oluşur

Sahne

Oyunun sergilendiği ve seyircilerin rahatlıkla görebileceği yükseklikteki bölümdür.

Kulis

Oyuncuların sahne arkasında bekledikleri ya da sahne hazırlıklarını yaptıkları bölüm.

Seyirciler, tiyatronun holüne girer, görevliler biletlerini kestikten sonra yerlerine oturur. Perdenin açılmasını beklerken kimi broşürü okuyarak oyun, yönetmen, oyuncular ve teknik ekip hakkında bilgi sahibi olur. Oyunun başlama saati gelir ve perde açılır. Bundan sonra seyircilerin her biri kendi yolculuğuna çıkar. Ne de olsa tiyatro, bizi bize anlatan bir sanattır.

Tuğba Can
Çizim: Gökçe Akgül
Yazımızın hazırlanmasına katkılarından dolayı Bilkent Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Tiyatro Bölümü'nden George Antadze'ye teşekkür ederiz.